

459.
BELÜGYMINISZTERIUM

1026211
BELSŐ HASZNÁLATRA!

Szám: 10—21/14/1979.

Sz. 969-84

Levegőn
kívül 0856 *

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

14/1979. számú

UTASÍTÁSA

Budapest, 1979. évi július hó 31.-én.

Szám: 10—21/14/1979.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG**BELÜGYMINISZTERÉNEK****14/1979. számú****U T A S Í T Á S A****a Belügyminisztérium katonai nyomozó hatóságairól****Budapest, 1979. évi július hó 31.-én.**

A büntetőeljárásról szóló 1979. évi 4. számú törvényerejű rendelettel módosított 1973. évi I. tv. 332. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Belügyminisztérium szerveinél katonai büntetőeljárásban nyomozásra illetékes vezetőkre, parancsnokokra (a továbbiakban: vezetők), valamint azok hatáskörére, illetékességére és feladatára — a legfőbb ügyésszel egyetértésben — kiadom az alábbi

u t a s í t á s t**I. Fejezet****A katonai nyomozó hatóságok, hatáskör, illetékesség
A katonai nyomozó hatóságok**

1. Belügyminisztérium katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó tagjai által elkövetett bűncselekmények miatti büntetőeljárásban nyomozó hatósági jogkörrel rendelkeznek: a katonai ügyész, az illetékes vezető, valamint külön utasításban meghatározott körben a BM Vizsgálati Osztály vezetője.

a) A katonai büntetőeljárásban nyomozó hatósági jogkörrel rendelkező illetékes vezető:

- belügyminiszter
- belügyminisztériumi államtitkár
- belügyminiszter-helyettes
- BM főcsoportfőnök-helyettes
- BM ORFK vezető-helyettes
- BM országos (Kormányőrség) parancsnok
- ÁNH BM főosztály vezetője
- csoportfőnök
- BM Titkárság vezetője
- Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka
- BM Műszaki Fejlesztési Felügyelet vezetője
- BM önálló osztályvezető
- BM Beszerzési és Ellátási Központ vezetője
- BM Korvin Ottó Kórház és Intézményei parancsnoka
- Újpesti Dózsa SC elnöke
- budapesti és megyei rendőr-főkapitány
- BM Határőrség magasabb egység, egység, (kerület, ezred, kiképző bázis) parancsnoka
- BM Forradalmi Rendőri Ezred parancsnoka
- kapitányságvezető (BRFK kerületi, városi, városi-járási, járási, vízirendészeti)
- BRFK Közlekedésrendészet vezetője
- BRFK gépkocsizó járőr és őrszolgálati parancsnok
- iskolaparancsnok
- BM Továbbképző Tanfolyam Parancsnokság parancsnoka
- BM Műszaki Tanfolyam parancsnoka
- BM Forradalmi Rendőri Ezred 4. zászlóalja parancsnoka (Miskolc)

- b) A belügyminiszter — távollétében a belügyminisztériumi államtitkár — rendelkezése alapján a BM Fegyelmi Osztály vezetője katonai nyomozó hatósági jogkörben jár el a Belügyminisztérium katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bármely tagja által elkövetett bűncselekmény esetében.
 - c) A törvény által megengedett esetekben a bűncselekménynek fegyelmi jogkörben való elbírálására csak az illetékes vezető jogosult.
 - d) Az illetékes vezető jogkörét, akadályoztatás esetén a helyettese gyakorolja. Érdemi döntést azonban a vezető jogán és nevében hozhat. Az így hozott határozatot csak az illetékes felettes vezető változtathatja meg, helyezheti hatályon kívül.
 - e) Halaszthatatlan nyomozási cselekményt a katonai büntető eljárás körében is, bármely nyomozó hatóság végezhet.
2. A BM Vizsgálati Osztály illetékes eljárni „A katonai büntetőeljárásban a rendőrség hatáskörébe tartozó bűncselekmények megállapításáról” szóló belügyminiszteri utasításban foglalt bűncselekmények esetén.
- a) A 2. pontban felhívott miniszteri utasításban felsorolt bűncselekmény alapos gyanúja esetén az iratokat, illetve a feljelentést az illetékes parancsnok a szolgálati út megtartásával a BM Vizsgálati Osztálynak küldje meg.
 - b) Az egyéb ügyekben folytatott nyomozás során olyan bűncselekmény alapos gyanúja merül fel, amelyben a BM Vizsgálati Osztálynak van illetékessége, az ügyet — a 2. pontban felhívott miniszteri utasítás rendelkezései szerint — a BM Vizsgálati Osztályhoz kell áttenni.

Az illetékes vezető hatásköre

3. Az illetékes vezető hatáskörébe tartozik az eljárás a Btk. 122. § (1) bekezdésében meghatározott, katona által elkövetett:
- a) katonai vétség miatt;

- b) 5 évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban fenyegetett köztörvényi vétség miatt, amennyiben a katonai ügyész másként nem rendelkezett;
 - c) 5 évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban fenyegetett büntett miatt, ha a nyomozás lefolytatására a katonai ügyész felhatalmazta;
 - d) büntetési tételére tekintet nélkül, bármely bűncselekmény miatt, amelyben a katonai ügyész egyes nyomozási cselekmény elvégzésével bízta meg;
 - e) bármely bűncselekmény miatt az 1/1978. HM—BM együttes utasításban előírt nyomozási cselekmény foganatósításához (az engedély nélkül távollevő katonák felkutatásával és körözésével kapcsolatos feladatok).
4. Az illetékes vezető vétség gyanúja esetén nem járhat el, hanem az iratokat a hatáskörrel rendelkező nyomozó hatósághoz teszi át, ha;
- a) a katona szolgálati viszonya időközben megszűnt,
 - b) a katona a vétség mellett büntett elkövetésével is gyanúsítható és a 3. pont c) alpont szerinti felhatalmazás nem áll rendelkezésére,
 - c) a katona a vétséget polgári személlyel, BM kinevezett, vagy szerződéses polgári alkalmazottal együtt követte el.

5. Ha a bűncselekményt:

- a) BM kinevezett, vagy szerződéses polgári alkalmazott munkaviszonyával összefüggésben követte el, figyelemmel a Be. 331. § (1) bek. b) pontjára, az ügyben a katonai ügyészség illetékes eljárni,
- b) ha a bűncselekményt a BM kinevezett, vagy szerződéses polgári alkalmazott munkaviszonyával nem összefüggésben követte el, az általános eljárásjogi szabályok szerint illetékes nyomozó hatóság jogosult eljárni.

Az eljáró vezető illetékessége

6. A bűncselekmény miatt az az illetékes vezető járhat el, akinek az elkövető az eljárás megindításakor szolgálati alárendeltségébe tartozik.

- a) Ha az elkövető szolgálati helye a bűncselekmény elkövetését követően változott, a nyomozást, vagy — ha katonai vétség gyanúja forog fenn — a fegyelmi eljárásban a bizonyítást az elkövetés helye szerint illetékes, katonai nyomozó hatósági jogkörrel rendelkező vezető célszerűségeiből lefolytathatja, de az ügyet érdemi állásfoglalás, illetve lezárás végett az elkövető új szolgálati helye szerinti illetékes vezetőhöz teszi át.
- b) Ismeretlen elkövető esetén — mindaddig amíg az elkövető személye ismertté nem válik — az elkövetés helye szerint illetékes vezető folytatja le a nyomozást, illetve az eljárást. Az ismertté vált elkövető ügyét a szolgálati hely szerinti illetékes vezetőhöz kell áttenni. Amennyiben a tettes ismeretlen marad, az ügyet az eljárást elrendelő vezető hatáskörében zárja le.
- c) Több elkövető esetén, ha azok nem tartoznak ugyanazon illetékes vezető alárendeltségébe és az elkülönítés nem indokolt, az eljáró vezető illetékességét a megelőzés határozza meg. Hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetén az elkövetők vonatkozásában a nyomozó hatósági jogkörrel rendelkező közös szolgálati előljáró jelöli ki az ügyben eljáró vezetőt.
- d) Ha az elkövetők illetékes vezetőinek közös szolgálati előljárója nincs — mert a fegyveres erők más-más szervéhez, illetőleg más fegyveres testülethez tartoznak — és az ügy elkülönítése nem indokolt, az elkövetők vonatkozásában a katonai nyomozóhatósági jogkörrel rendelkező vezetők előljárói közösen jelölik ki az ügyben eljáró illetékes vezetőt.
- e) Ha a feljelentett ellen több bűncselekmény miatt kell eljárni és azok valamelyike nem tartozik az illetékes vezető hatáskörébe, a nyomozást, — figyelemmel a katonai vétségre vonatkozó rendelkezésekre is — valamennyi bűncselekmény miatt a katonai ügyész folytatja le.

II. Fejezet

A katonai nyomozó hatósági jogkörrel rendelkező vezető hatáskörébe tartozó eljárás szabályai

A katonai büntetőeljárásban a büntető eljárásról szóló 1979. évi 4. számú törvényerejű rendelettel módosított 1973. évi I.

törvény (Be) rendelkezéseit a törvény XV. fejezetében, valamint a kapcsolódó jogszabályokban és ezen utasításban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

7. Az illetékes vezető a feljelentés, bejelentés, közvetlen észlelés (Be) 121. §) adatait köteles megvizsgálni az alábbiak figyelembe vételével;
 - a) a tényállás bűncselekmény alapos gyanújának megállapítására alkalmas-e;
 - b) az eljárás megindításának nincs-e akadálya;
 - c) halaszthatatlan nyomozati cselekmény foganatosítására van-e szükség;
 - d) a bűncselekmény elbírálására van-e hatásköre és illetékessége.
8. A vezető, ha bűncselekmény alapos gyanújáról szerzett tudomást és az eljárásra illetékességgel rendelkezik, akkor hatáskörében intézkedik. Ha az eljárás a katonai ügyészség hatáskörébe tartozik, írásban vagy szóban (távbeszélőn) haladéktalanul értesítse az illetékes katonai ügyészséget.
A katonai ügyészségek illetékességi területei:
 - a) **Budapesti Katonai Ügyészség**; Budapest, Fejér, Heves, Komárom, Nógrád, Pest, Szolnok,
 - b) **Debreceni Katonai Ügyészség**; Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár,
 - c) **Győri Katonai Ügyészség**; Győr-Sopron, Vas, Veszprém,
 - d) **Kaposvári Katonai Ügyészség**; Baranya, Somogy, Tolna, Zala,
 - e) **Szegedi Katonai Ügyészség**; Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megyék.
9. A Katonai Főügyészség Belügyi Főosztályát kell értesíteni vagy oda feljelentést tenni bármely, az ügyészi hatáskörbe tartozó bűncselekmény esetén,
 - a) ha az elkövető vezető beosztású,
ebből a szempontból vezető beosztásúnak kell tekinteni:
A BM központi szerveknél, országos (kormányőrség)

parancsnóságokon beosztott alosztályvezetőt, rendőrfőkapitányságokon osztályvezetőt, kapitányságvezetőt, határőrségnél és a BM Forradalmi Rendőri Ezrednél a zászlóalj-parancsnokot és ezekkel azonos, illetőleg magasabb beosztású vezetőt,

- b) ha az elkövető az állambiztonsági szervek állományába tartozik és a bűncselekményt szolgálati beosztásával, illetve kötelezettségével visszaélve követi el.

Az illetékes vezető feladata nyomozó hatósági jogkörében

10. Az illetékes vezető a feljelentés, bejelentés vagy észlelés adatait értékelve haladéktalanul, de legkésőbb a beérkezés vagy tudomásra jutástól számított 3 napon belül:

- a) a hatáskörébe nem tartozó ügyben a feljelentés áttételére (Be. 125. §) intézkedik,
- b) a hatáskörébe tartozó ügyben rendelkezik a nyomozás elrendelésére (Be. 130. §) a nyomozás megtagadására (Be. 127. §) vagy a feljelentés kiegészítésére (Be. 126. §),
- c) katonai vétség gyanúja esetén — amennyiben a rendelkezésre álló adatokból úgy ítéltető meg, hogy bírói felelősségrevonásra nem lesz szükség — büntetőeljárás helyett a fegyelmi eljárás elrendelésére (Btk. 125. §, illetőleg a Be. 342. § (1) bek.) intézkedik,
- d) halaszthatatlan nyomozási cselekmények foganatosításáról (Be. 130. § (2) és (3) bek.), valamint a bűncselekmény elkövetésének vagy folytatásának megakadályozásáról haladéktalanul intézkednie kell.

11. Az illetékes vezető személyes jogkörében:

- a) határozatot hoz a nyomozás megtagadásáról vagy megszüntetéséről,
- b) a feljelentés kiegészítését, illetve áttételét elrendeli,
- c) elrendeli a fegyelmi eljárást vagy nyomozást,
- d) a nyomozás során elrendeli a terhelt őrizetbe vételét, szoros felügyelet alá helyezését, illetve ezek megszüntetését,

- e) a terhelt előzetes letartóztatásához és a lakhely elhagyási tilalom elrendeléséhez az illetékes katonai ügyész jóváhagyását kéri, illetőleg egyéb kényszerintézkedésekre tesz előterjesztést, ha ezt a jogszabály előírja,
 - f) a nyomozás befejezése után vádemelés végett az iratokat megküldi az illetékes katonai ügyésznek,
 - g) irányítja és ellenőrzi a fegyelmi vagy büntetőeljárás lefolytatásával megbízott nyomozó tiszt munkáját, biztosítja az eljárás törvényességét, az érdekeltek törvényes jogainak gyakorlását,
 - h) a 7/1979. számú legfőbb ügyészi utasítás 19. § rendelkezésének megfelelően előterjesztést tesz a nyomozás határidejének meghosszabbítására.
12. Ha az illetékes vezető a hatáskörébe utalt bűncselekmény nyomozásának szakszerű lefolytatását — az ügy jellege, a tényállás, a minősítés bonyolultsága, avagy egyéb ok miatt biztosítani nem tudja, forduljon a BM Fegyelmi Osztály vezetőjéhez vagy az illetékes katonai ügyészhez útmutatásért.
13. Az illetékes vezető a hatáskörébe utalt bűnügyek nyomozását az alárendeltségébe tartozó függetlenített fegyelmi főelőadó, kijelölt — állandó vagy eseti — nyomozó tisztt (a továbbiakban: nyomozó tisztt) útján végzi. Eseti megbízás csak nyomozási gyakorlattal rendelkező tisztt részére adható. Ha az ügy jellege indokolja, az illetékes vezető személyesen jár el.
- a) Az eljárás lefolytatására kijelölt nyomozó tisztt, nyomozó hatósági eljárása során az illetékes vezető közvetlen alárendeltségében, annak utasításai szerint jár el.
 - b) Nyomozás teljesítésére kijelölt nyomozó tisztt folyamatosan végzi a nyomozással kapcsolatos mind azokat a hatósági feladatokat, amelyek a 10.—11. pontban foglaltak szerint nincsenek az illetékes vezető személyes döntésére fenntartva. A kizárólagos vezetői hatáskörbe utalt döntésekre pedig elkészíti a megfelelő tervezetet.

A nyomozás megtagadása az ügy fegyelmi hatáskörbe vonása esetén

14. a) Ha az illetékes vezető a katonával szemben bűncselekmény elkövetése miatt — ide nem értve a katonai vétséget — büntetés helyett a Be. 342/A § (1) bek.-ben foglaltak szerint fegyelmi fenytést kíván alkalmazni, a nyomozás megtagadására és az ügy fegyelmi hatáskörbe vonására hoz határozatot.

Nem tagadható meg a nyomozás, ha a katonai ügyész már rendelkezett a nyomozás elrendeléséről.

- b) Az a) alpont szerint készített határozatot az ügy irataival együtt a katonai ügyésznek jóváhagyás végett meg kell küldeni.
- c) Az a) alpontnak megfelelően tett intézkedés alapján lefolytatott fegyelmi eljárás eredményéről, a kiszabott fenytés megjelölésével, az illetékes katonai ügyészseget értesíteni kell. A sértettel, feljelentővel és az egyéb érdekelttel közölni kell, hogy a feljelentett felelősségét milyen cselekményben állapították meg, vagy annak megállapítását milyen indok alapján mellőzték.
- d) Katonai vétség gyanúja esetén (Be. 342. § (1) bek.) az a) alpont szerinti határozatot a hatályos fegyelmi szabályzatnak a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó rendelkezése pótolja. Az érdemi döntésről a katonai ügyészt értesíteni kell.
- e) Ha az illetékes vezető katonai vétség elkövetőjével szemben feljelentést tesz, nyomozást rendel el, vádemelési javaslattal él és annak a katonai ügyész nem ad helyt, az ügyet saját hatáskörében alkalmazható intézkedéssel zárja le. Ugyanez az eljárás, ha az ügyet bíróság utalja vissza (Be. 342/A § (2) bekezdés).

A katonai nyomozó-hatósági intézkedések

15. A nyomozás eredményességének elősegítésére a jelentősebb, illetőleg bonyolultabb ügyben — a nyomozás elrendelését követően — a nyomozó tiszt nyomozási tervet készít és azt az illetékes vezető hagyja jóvá.
- a) A nyomozási tervben meg kell határozni azokat a feladatokat, amelyeket a nyomozás sikeres teljesítése végett

meg kell oldani. A nyomozási tervet a nyomozás során felmerülő új szempontoknak megfelelően bővíteni, szükség esetén módosítani kell.

- b) A nyomozás során különös figyelmet kell fordítani a bűncselekmény elkövetését lehetővé tevő okok és körülmények felderítésére és a megelőzés érdekében a szükséges intézkedést (beleértve a szignalizációt is) minden esetben meg kell tenni.

16. A nyomozás során az illetékes vezető által elrendelhető kényszerintézkedések:

- őrizetbevétel (Be. 91. §),
- szoros felügyelet alá helyezés (Be. 341. §),
- elővezetés (Be. 100. §),
- lefoglalás (Be. 101. §),
- házkutatás (Be. 103. §),
- motozás (Be. 104. §),
- zár alá vétel (Be. 106. §).

- a) Tiszt őrizetbevételéről az illetékes katonai ügyészséget késedelem nélkül értesíteni kell.
- b) A vezető által — ügyészi jóváhagyással — elrendelt előzetes letartóztatás (Be. 92., 340. §), vagy a 72 órán túli őrizet (Be. 347. § (1) bek.) foganatosításáról, addig amíg a gyanúsítottat a katonai ügyésznek át nem adják, a vezető rendelkezik.
- c) Előzetes letartóztatás meghosszabbítására a Be. és a legfőbb ügyész 7/1979. számú utasítása az irányadó.
- d) A sorállományú katonát az alakulatnál az illetékes katonai nyomozó hatóság vezetője szoros felügyelet alá helyezheti (Be. 341. §).

A szoros felügyelet alá helyezésre a legfőbb ügyész 7/1979. számú utasítás 92. § (1) és (2) bek.-ben foglalt rendelkezések az irányadók.

Ha szoros felügyelet alá helyezést a katonai ügyész vagy katonai bíróság rendelte el, annak foganatosításáról az illetékes katonai nyomozó hatóság vezetője gondoskodik.

A védekezés és a védő jogainak biztosítása

17. A gyanúsítottnak a védekezéshez, valamint a védő igénybevételéhez való jogát a bűncselekmény alapos gyanújának közlésétől kezdve, a nyomozás egész tartama alatt biztosítani kell (Be. 134. §).

- a) Amennyiben védő kirendelése kötelező (Be. 47. §) vagy egyéb okból indokolt, az illetékes vezető a Be. 337. §-ában foglaltak szerint intézkedik a védő kirendeléséről.
- b) A nyomozó tiszt köteles a nyomozás során a gyanúsított védekezését részletesen tisztázni, a terhelő és mentő, a súlyosító és enyhítő körülményeket feltárni és az ehhez szükséges bizonyítékokat késedelem nélkül, hiánytalanul beszerezni, úgyszintén a gyanúsított és a védő által előterjesztett bizonyítási indítványokat érdemben elbírálni.
- c) A letartóztatottnak módot kell nyújtani arra, hogy az általa választott katonai védőnek meghatalmazást adjon.
- d) A nyomozás során a védőnek módot kell adni arra, hogy a gyanúsított érdekében minden törvényes védekezési eszközt és lehetőséget felhasználjon, a gyanúsítottat a jogaira és a védekezés törvényes eszközeire kioktassa, továbbá a gyanúsítottat mentő, illetve annak felelősségét enyhítő tények felderítését elősegítse.
- e) A védőt a gyanúsított kihallgatásának idejéről és helyéről értesíteni kell, e jog gyakorlása azonban a kihallgatást nem késleltetheti.
- f) A védő a kihallgatásokon a gyanúsítotthoz közvetlenül nem intézhet kérdéseket és a gyanúsítottal közben nem beszélhet. Kérdések feltevését azt követően indítványozhatja, miután a nyomozó hatóság kérdéseire a vallomást már jegyzőkönyvbe foglalták. Az indítványozott kérdések feltevését a nyomozó hatóság dönti el, de a mellőzött kérdést is rögzíteni kell a jegyzőkönyvben.

A nyomozás megszüntetése az ügy fegyelmi hatáskörbe vonása esetén

18. Ha az illetékes vezető a katonával szemben annak bűncselekménye miatt a nyomozás eredménye alapján büntetés helyett fegyelmi fenytést kíván alkalmazni (Be. 342/A §

(1) bek.) a nyomozás megszüntetéséről és az ügy fegyelmi hatáskörbe vonásáról rendelkezik.

19. Ha az eljárás tárgyát képező bűncselekmény nem katonai vétség, a 18. pont szerinti határozatot — az összes iratokkal együtt — meg kell küldeni jóváhagyás végett az illetékes katonai ügyésznek.
20. A nyomozás megszüntetéséről és az ügy fegyelmi jogkörbe vonásáról szóló, jóváhagyott határozatot közölni kell a sértettel, feljelentővel, valamint azzal, akire rendelkezést tartalmaz.
21. A nyomozás megszüntetéséről és fegyelmi hatáskörbe vonásról, illetőleg utalásról szóló határozat jogerőre emelkedése után a fegyelmi elbíráláshoz újabb kivizsgálásra nincs szükség. Az ügyet a fegyelmi eljárásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elbírálni és ennek eredményét közölni kell a katonai ügyésszel.
22. A nyomozás megszüntetése nem akadályozza annak, hogy a nyomozó hatóság ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást — szükség esetén ügyészi jóváhagyással (Be. 153. §) — folytassa.
23. Ha a katona által elkövetett cselekmény szabálysértés, de bűncselekmény miatt indult a büntetőeljárás, a nyomozást meg kell szüntetni és az ügyet fegyelmi úton kell elbírálni (Be. 342/A § (3) bek.).

Vádemelésre javaslat

24. Ha az illetékes vezető a fegyelmi fenytés helyett az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását tartja indokoltnak, a nyomozást nem szünteti meg, hanem a bűnügyi iratokat a nyomozás befejezésétől számított 3 napon belül vádemelés végett megküldi az illetékes katonai ügyésznek (Be. 145. §). A bűnügyi iratokhoz csatolni kell a gyanúsított jellemzését vagy két évnél nem régebbi minősítésének hiteles másolatát, erkölcsi-vagyoni bizonyítványát, szolgálati könyvének vagy dicséreti és fenytési lapjának másolatát, a bűnjeleket, a bűnügyi költségek jegyzékét és katonai vétség esetén a

feljelentést (Btk. 123. § (3) bek.) egyéb bűncselekmény esetén azt a nyilatkozatot, amely a vád benyújtására irányuló javaslatot tartalmazza.

Katonai vétség miatt a vádemeléshez szükséges feljelentés megtételére (Btk. 123. § (3) bek.) az illetékes vezető vagy annak előljárója jogosult.

25. Az előzetesen fogvatartott gyanúsítottat, a nyomozás iratainak a katonai ügyészségnek történő megküldésekor — a vonatkozó előírásoknak megfelelően — át kell kísértetni a katonai ügyészség székhelyén levő katonai (helyőrségi) fogdába vagy a katonai ügyészség által meghatározott más büntetésvégrehajtási intézetbe.

Jogorvoslat a nyomozás során

26. Katonai vétség miatti nyomozás megtagadás, megszüntetés, illetve e cselekmény miatt folytatott fegyelmi eljárásban hozott érdemi határozat elleni panaszt a magasabb beosztású vezető, minden más nyomozó hatósági jogkörben hozott intézkedés elleni panaszt az illetékes katonai ügyész jogosult elbírálni.

- a) Ha a panasz elbírálására a katonai ügyészség jogosult, a panaszt — az iratokkal együtt — a Be. 148. § rendelkezései szerint kell az illetékes ügyészhez felterjeszteni.
- b) Fegyelmi eljárásban, panasz esetén a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései szerint kell eljárni.

Bíróság elé állítás

27. a) Ha a bíróság elé állítás feltételei fennforognak (Be. 346. §) és az illetékes vezető az elkövetőt bíróság elé kívánja állíttatni, haladéktalanul intézkedik az eljárás lefolytatására és erről tájékoztatja az ügyészt.
- b) A nyomozás befejezése után az iratokat — katonai vétség esetén a feljelentést is — azonnal, de legkésőbb az elkövetéstől számított 4 napon belül megküldi a katonai ügyésznek, szükség esetén kérve a helyszíni nyilvános tárgyalást.

A továbbiakban a katonai ügyész rendelkezései szerint jár el.

A katonai ügyész felügyeleti joga

28. A vezetői hatáskörbe tartozó bűncselekmények nyomozásának törvényessége feletti felügyelet biztosítása érdekében a katonai ügyész rendszeresen megvizsgálja a fegyelmi eljárás során elintézett büntető ügyek iratait. A felügyelet ellátását a vezető köteles elősegíteni.
29. A nyomozás törvényessége feletti felügyeletet gyakorló katonai ügyész intézkedései, valamint a nyomozás során adott utasításai ellen az illetékes vezető a katonai ügyészség vezetőjéhez panaszt tehet, amelynek azonban halasztó hatálya nincs.
30. Katonai vétség miatt vezetői jogkörben folytatott eljárásban hozott döntés vagy a fenytés kiszabásáról, a nyomozás megtagadásáról, illetve megszüntetéséről szóló határozat megváltoztatásának szükségessége esetén a katonai ügyész az illetékes magasabb beosztású vezetőhöz tesz javaslatot.

III. Fejezet

Egyéb rendelkezések

31. A katonai nyomozó hatósági jogkörben folytatott nyomozásban jelen utasítás rendelkezéseit, „A bűnügyek rendőri nyomozásáról” szóló belügyminiszteri utasítás, valamint „A nyomozás törvényességének ügyészi felügyeletéről és a büntető ügyek ügyészi nyomozásáról” szóló legfőbb ügyészi utasítás figyelembevételével kell alkalmazni.
32. A 16/1976. számú miniszteri utasítás mellékleteiben meghatározott, az állományt érintő rendkívüli eseményekről a BM ügyeleti szolgálaton keresztül a katonai nyomozó hatósági jogkörben tett intézkedésekről is jelentést kell tenni.
33. A függetlenített fegyelmi tisztek mellett az illetékes vezető, nyomozó hatósági feladatainak szakszerű ellátására az erre legalkalmasabb alárendeltjei közül — az illetékes katonai ügyészség előzetes egyetértésével — megfelelő számú állandó (ha indokolt eseti) nyomozó tisztet jelöl ki. A katonai ügyészség a nyomozó tiszteket hatósági igazolvánnyal látja el.

- a) A nyomozó tiszteknek feladataik szakszerű ellátására való kiképzéséről és továbbképzéséről az illetékes katonai ügyészség, az illetékes vezető és a BM Fegyelmi Osztály egyeztetett terv szerint gondoskodik.
 - b) Az illetékes vezető köteles megfelelő időt és a szükséges feltételeket biztosítani a nyomozó tisztek nyomozási munkájának maradéktalan elvégzéséhez, kiképzéséhez és továbbképzéséhez.
34. A nyomozás során szakértő igénybevétele esetén a Be. 338. § alapján kell eljárni.
35. Védőként — a Be. 337. § rendelkezésének megfelelően az IM által összeállított jegyzékbe felvett ügyvéd járhat el.
36. A nyomozás során felmerülő bűnügyi költségek tanú-díj, szakértő, védő-eljárás, stb.) megállapítására, kifizetésére a Be. 120., 343. §, valamint a vonatkozó IM rendeletek és a Pénzügyi szabályzatok az irányadók.
37. A bűnügyi iratok titkossági fokát a nyomozás során a TÜK előírásai szerint az illetékes vezető határozza meg.
- a) A nyomozás során biztosítani kell, hogy az államtitkot, szolgálati titkot képező adatok illetéktelen személyek számára ne váljanak hozzáférhetővé.
- Az ilyen adatok nem kerülhetnek olyan határozatokba vagy egyéb iratokba, amelyeket a sértettnek vagy feljelentőnek kézbesíteni kell.
- b) Titkos adatokat tartalmazó határozatot az érdekeltekkel kihirdetés útján kell közölni és megtörténtét jegyzőkönyvbe foglalni.
38. A gyanúsítottnak és védőjének a nyomozás befejezését követően betekintést kell biztosítani a bűnügy irataiba. Az azokból általuk készített, a titokvédelem alá eső adatokat tartalmazó feljegyzéseiket külön borítékban, a bűnügyi iratoknál zártan kell visszatartani, majd kérésükre az eljárás további szakában betekintésre kiadni.

39. Az eljárás során az egyes nyomozási cselekményekről készülő iratokat három példányban kell készíteni. Az érdekelteknek kézbesítendő határozatot pedig ezen felül a szükséges példányszámban.
- a) Vádemelési javaslat esetén a katonai ügyészségnek a naplózott eredeti iratok mellett a másolatok egy példányát is meg kell küldeni, míg egy másolati példány az illetékes belügyi nyomozó hatóságnál kerül irattárba.
 - b) A büntetőeljárás során keletkezett iratokat — az egyéb iratoktól elkülönítve — külön iktatószámon kell kezelni és irattározni.
40. A vezetői hatáskörben folytatott nyomozás során a büntetőeljárásban rendszeresített nyomtatványokat kell használni.
41. A befejezett bűnügyről ki kell tölteni a rendszeresített statisztikai adatlapot és azt minden hónap 10.-ig a BM Fegyelmi Osztálynak megküldeni.

IV. Fejezet

Záró rendelkezés

Ez az utasítás kiadása napján lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell. Egyidejűleg a Belügyminisztérium katonai nyomozó hatóságairól szóló 4/1974. számú belügyminiszteri utasítás hatályát veszti.

DR KAMARA JÁNOS s. k.,
r. vezérőrnagy
belügyminisztériumi államtitkár

Készült: 1160 példányban.
Kapják: elosztó szerint